

18-
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

+

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *Δωδ. 11/18/1970*

41
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δωδ. 1969 / 25/2/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Αἶρα*
(παλαιότερον ὄνομα : *Σαρή-Μαριά*), Ἐπαρχίας .. *Φαρβάδων*
Νομοῦ *Λαρίβης*
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος . *Κωνστίνος*
Μπουρχανῆς... ἐπάγγελμα ... *Διδάκταρος*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... *Αἶρα - Φαρβάδων*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *27*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον 1) *Θανόπουλος Κωνστίνος*
2) *Χρυσοῦδης Κωνστίνης*
ἡλικία... *67* ... γραμματικαὶ γνώσεις... *ἔτ' ἀνολομν*
α) *Αἶρα - Φαρβάδων*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντα διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ;

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικά διαστήματα ; *ἔν τῇ 27.6.60. το. ματὰ χρ. διαστήματα*

- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικά πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μόνας κλπ.
... *εἰς γαιοκτήμονας Ἕλληνας*

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; ... *ἡ περιουσία διανεμεται μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς*

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

... *Εἰς τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν*

- ✓ 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὁρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Εἰργάζοντο οἱ ἐργαταῖς καὶ οἱ μοναχοὶ ὡς ἄτομα

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)

Κολλῆγοι

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ;

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται, ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν ταυγιτὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἐχρησιμοποιοῦντο ἐποχικῶς ἐργάται προερχ. ἐκ Μακεδονίας, Φθιώτικῆς καὶ Βόρειας

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Ναί, ἐξ ἐπὶ

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

Εἰς τὴν ἀγροτικὴν ἐκμετάλλευσιν

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ... *Ὀχι* . ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μυτογιατζῆδες), πραγματευτάδες (ἐμπόροι) κλπ. ;

Ὀχι

- δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

ἔλιπαίνοντο με ζωϊκὴν κόπρον.

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ...

Μετὰ τὸ 1930

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ...

Μετὰ τὸ 1919

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο; ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

Κατεσκευάσθη εἰς τὸ σιδηροεργεῖον.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χειρὸν ἄροτρον	4. ἔνι	7. σταθάρη	10. σταυρὸς ἢ
2. Κοντοῦρα	5. ...	8. ρόδα	Μετὰ
3. ...	6. ἡνιόχος	9. Ξενοσταθάρη	

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)

Μετὰ τὸ 1938

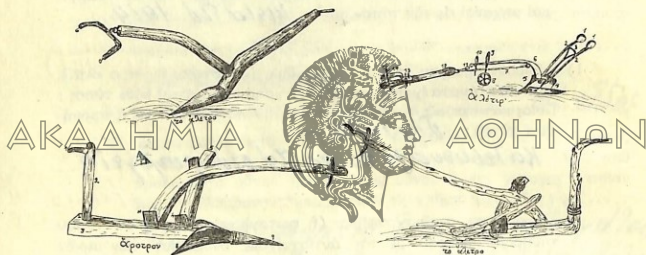
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

Μετὰ τὸ 1919

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
 5) Μηχανή ἀλωνισμού *Μέτα τὸ 1919*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
... κατ' ἐκρητιστικὴν ὁδὸν ξύλινον ἄροτρον κατεσκεύαζεν οἱ Ἰῶοι θὰ εἰρηόται...

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>καρσάβη</i>	6. <i>διαβάρι</i>	11.
2. <i>καρσάρη</i>	7. <i>καρσάρη</i>	12.
3. <i>καρσάρη</i>	8. <i>καρσάρη</i>	13.
4. <i>καρσάρη</i>	9. <i>καρσάρη</i>	14.
5. <i>καρσάρη</i>	10. <i>καρσάρη</i>	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) **Τὸ ὕνι.** Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; *ἐκ σιδήρου*

ἀλλὰ καὶ ἐκ ξύλου.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

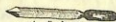
σκεπάρνι, πριόνι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ
ἐκ

πριόνι

ἀρίδι

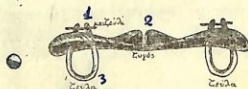
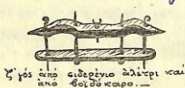

πριὸν ἢ ξυλοφαῖ (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *βόες, ἵπποι, βοῦβαλοι, ἡμίονοι*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *2 ἡ 1 βοῦς ἢ 2 βοῦς καὶ 1 ἡ 2 βοῦς ἓν*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *ἦτο ἀναγκαῖος*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λαυρία, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

1. πιζεύλια 2. δέβες διὰ τὰ λαυρία 3. ζεύλια (2)

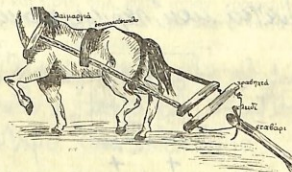
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *4 λυγίδι*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ;

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν πόπον σας.....
κοι οἱ ὑπηρετῆς

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .. *εἰς τοὺς θάλαμους τοῦ*
ξύλου τοποθετεῖται ὁ ζυγὸς τοῦ ἀλόγου προεβ-
νικαται ἐπὶ τὸ μέσον τοῦ ζυγοῦ ὁ ζυγὸς προεβένικαται
ἐπὶ τὸ μέσον τοῦ ζυγοῦ
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηρεῖον ἄροτρον.....
ταῖς φέρον προεβένικαται μετὰ ταῖς φέρονται

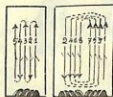
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
μετὰ τὸ βχοινί
τα βουβάλια κατευθύνονται χωρὶς βχοινί

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακάς (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μετὰ τὴν ἐργασίαν.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

ὀργώνεται μετὰ περιφερειακῶς.....

α β

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοδάδες κ.λ.π.) ;

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μετὰ αὐλακίαν ;

Μετὰ αὐλακίαν.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

Εἰς τὰ ἀγροὶ τῶν ἀγροῶν.....

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὴν ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

Βαθιά.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Εἰς τὰ ὀργώματα*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

*Συνήθως ἐγίνοντο δύο ὀργώματα
τὸ πρῶτον ἐγίνετο ἐν ὀκτωβρίῳ
καὶ τὸ δεύτερον ἐν Νοεμβρίῳ*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Αὐταντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Τὸν Μάρτιον

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἐντὶ ἐν ἔτει

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *κατὰ κηδεύ, βιτάρι, κερύρι, βραχάνη (2)*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

Ἐχρησίσθησαν αὖτε οἱ βραχόζουθοι

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρη, τὰ πτερὰ (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

..... *Μὲ τὸν βουκέντρον*

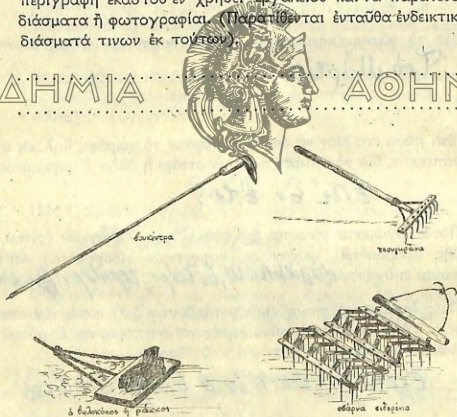
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *εἰς τὴν ἀποκαθάρσιν καὶ*

ἐν τῇ βουβόλῃ.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργῶθῃ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαί. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Διὰ τὸ βυθίστικον καὶ τὸ βυθιστικὸν ἐργα-
λειοποιεῖται, ὁ μακρὸς, ἡ τέσσα, τὸ τεσσάρων,
τὸ ἑκατοβύθρι, καὶ τὸ ὀκτώβρι

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Βαυδὸν, Βενέδου, αὐτὸν, βυθιστικὸν, ἢ
βυθιστικὸν, καὶ τὸν βούλα, τὸν, τὸν ὑποκαταστά

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
εἶδους. καὶ ὁ βυθιστικὸν, τὸν, τὸν ὑποκαταστά

καὶ τὸν ὑποκαταστά, τὸν, τὸν ὑποκαταστά

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

ὁ βυθιστικὸν, καὶ τὸν βούλα, τὸν, τὸν ὑποκαταστά, ἢ
βυθιστικὸν, τὸν, τὸν ὑποκαταστά

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιᾶς (βραγιᾶς)
καὶ ἄλλως. καὶ τὸν βυθιστικὸν, τὸν, τὸν ὑποκαταστά

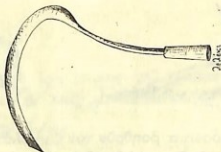
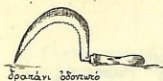
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερίσμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Με τὸ δρεπάνι καὶ με' τὸ θεράκιο

Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφορῶν εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Υπάρχουν καὶ ἄλλα δρεπάνια καὶ θεράκια. Εἶναι ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω εἰκονισμένα.

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με' ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Με' κα' κόψης*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

Ἡ το' καὶ εἶναι ὀδοντωτὴ

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά εργαλεία (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ά.) ... *ἡ κεραιὶ βιδυράδες,*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) *ἐνταὶ ἀπὸ τῆς ἐν τρυφῇ α. θέρους
μετ' ἡμῶν χεῖρας, καὶ ρόβης, καὶ φασκῆς, καὶ ρεβιδίων.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ
δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ
σίκαλις κλπ. ... *περὶ τὰ 20-30 ἐκ. ἀναμειγνύ-
ων ἐλίου καὶ δημητριακῶν.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν
μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ἀκαθάρτα *ἀοήνη*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; ... *ταῖς ἐδαῖν οἱ κεραιατρῖναι,
ἀντήρχαν ὁ δρεβιδαντες καὶ ἀμφοριετρῖναι.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα
τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-
λαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρῶννται, (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

*πολλὰ ὁμοῦ καὶ μεγάλα καὶ μικρά
σταχυῶν ὁμοῦ τοποθετοῦνται ὅμοια
καὶ ὁμοῦ καὶ ἀντιῶ καὶ ἀντιῶ.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *αἰχμαλίαις*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

*Ἄνδρες καὶ γυναῖκες
ἔρχονται καὶ ἔχουσι πορίως φῶς
τὴν μεμενῆσαν, ὅσην ἡ δὲ λαοὶ μὴ γινώσκουσιν*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκόπην (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ἀνοματολογίαν)

*Μετὰ ἡμερομίσθιον ἐς χρῆμα μετὰ
φαγητοῦ*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

*Ἐφερόν ἐξ χεῖρας τὴν... εὐαισθη-
σίαν... ἰδίως ἐξ ἀριστερᾶς*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Διὺ ἀρχίσαν τὴν θερίαν μου τὴν περὶ τὴν...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ✓

τραγουδοῦσαν. Πόφορα τραγούδια καὶ ὁδοὶα καταγράφονται ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ ἐργασίας.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔστιμον.

Τοὺς στάχυν καὶ ἐκείνην θύειν καὶ ἐκποδοῦν ἐν τῷ ἐλκιδίῳ. Ὅταν θύειται ἐτραγουδοῦσαν μου πόφορα τραγούδια καταγράφονται ἐν τῇ χειρογράφῃ ἐργασίᾳ βελ. 6 καὶ 7.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

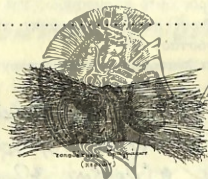
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Πιναῖται ἀμέσως μετὰ τὸ θερίσθαι.

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμινους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τοὺς στάχους ἔβλεπον οἱ ἰῶσοι οἱ δερματισταί.
Τὰ δεμάτια ἐδένοντο μὲ ξερὰ σχοινία.
Στάχους καὶ μὲ τὴν βοήθειαν ἐργαλείων
καὶ συρμένων. «Κ. Ζεϊτενλίκου».....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον μὲ τὰ κούρα καὶ συνεκεντρώνοντο πρὸς τὰ ἀλώνια.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Δὲ καὶ διεργάζονται εὐτὶ καὶ διεργασίαι
ποιεῖται. εἰς τὸν τόπον αὐτὸν.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ θηρά, χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἢ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ὁ ε. σανός... ἐχρηστέωσαν... ἀφ' οὗ χόρτο
πρὸς εὐχρηστέω. εἰς ἀγροὺς... αὐτὸν εὐχρηστέω
ἐχρηστέω χόρτοι.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.)......

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Μετὰ τὴν ξηρανθῆναι τὸ
 χόρτο εὐένετο ἐς δεμάτια μετὰ χόρτο
 καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς κινύλο δεικνύει...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Τὰ δεμάτια συνεκέντρωνοντο εἰς ἄλωνα
 καὶ τὰ θεωνοὺν δεικνύει...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς τοποθεσίας λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
 Ὑπάρχει καθιερωμένος τρόπος τοποθέτησεως;

Σχηματίζονται εἰς σειρὰς μετὰ τῶν ὁρίων
 πρὸς τὰ ἔξω...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνα διὰ τὸν άλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι;

Ὑπῆρχον ἀνεκαθεν ἄλωνα...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; ...

Τὸ ἄλωνα κατεσκευάζετο
 ἐν τῇ αὐλῇ καὶ ἐν τῇ κεντρικῇ αὐτῷ χωρίῳ
 πρὸς εἰσοφίαν... περικυκλω...

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποῖαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ο. ματέρας. εἶχε τοὺς δύο τοὺς ἀδελφούς.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἡ διάρκειά του ἐξαρτεῖται ἀπὸ τὸ ἔτος
ὡς 10 Ἀπριλίου

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Ὑψήρχει μόνον τοὺς δύο.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἄλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνηθὺς διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων)

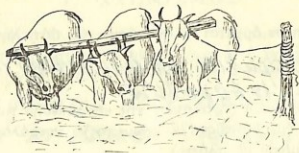
Ὑψήρχει, ἐξαρτεῖται καὶ ἐκ γενεῆς
ἐκαστοῦ μετὰ τὴν ἄλωνα.

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἄλωνιου καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἄλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ἡ ἐναρξίς του ἐξαρτεῖται ἀπὸ τὸ
ἐποικιστικὸν ἔτος. Ἐξαρτεῖται.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

Τὰ πρὸς ἐδωκεῖτον. ἑλθὼν αὐτὸς καὶ χερ-
βότα ἐκποδεύων ἐνομακτέλει...

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁλ-
ωθῆς ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στρηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάτη, βουκάτη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

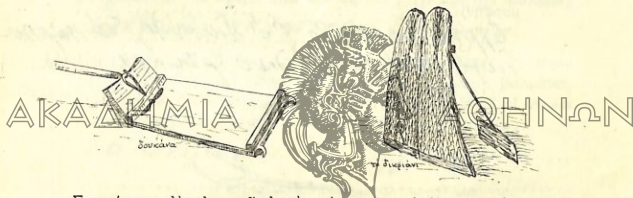
Δια τῆς κινήσεως καὶ τῆς θέσεως τοῦ σώματος, ἡ ἡλικία
καὶ ἡ διάστασις... εἰς τὸ μέγεθος τοῦ ἀλλομένου
το ποδοπέδι καὶ καὶ τὸ εἶδος... εἰς τὸ μέγεθος, καὶ τὸ
μέγεθος... ἢ τὸ τρίτο,

- 20 —

τες καὶ σχετικῆς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Τὸ ἔχοντι συνδέσμου μεθυστικοῦ ἐπὶ τοῦ γαίμου
ἢ τοῦ γαίμου. Συν. γαίμου.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἐλawnίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλawnίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

Πολλοὶ ἐχρησιμοποιοῦν τὰ τοιαῦτα μηχανήματα
μεθυστικοῦ μεθυστικοῦ. Συν. δουκάννα, δικριάνι,
καὶ δικριάνια.....

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;

Αρχίζει βραδυνὰ πρὸ ἡλιοδ. α., ἐξέρχεται πρὸ-
πρὸ 10³⁰ π.μ.

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ἐχρησιμοποιοῦντο τὸ δικούλι, τὸ κερκί-
λαρι, καὶ τὸ δουκράνι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

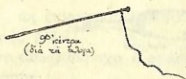
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ, τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; Νοὺ.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)

Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ τὸ κεκλιμένον βουκέντρι
ἐφ' ᾧ ἐκείνη ἀνίσταται καὶ τὸ κεκλιμένον βουκέντρι.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

καὶ γίνονται αὐτὴν - καὶ ἡ βρώμη καὶ ἡ -
μέραν

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

ἐπ' ἔχοντο «καθ' ἡμέραν»

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. ταρπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχαν βόδια ἢ αἰσῶα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

ἀλλοτρίους οἱ καὶ οἱ γεωργοὶ

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

οἱ εἶχαν γίγροβιτάρι, ὅσοι ἐπιδέχοντο δόχους,
ἐπὶ τοῖς ἐχέμενοι οἱ καὶ οἱ γεωργοὶ

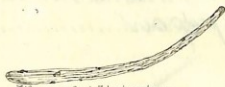
- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἔκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

ἐλέγετο γίγροβιτάρι - καλεβασμένο ξυλόφον
ἐκ ξύλου μάλα καλῶς καὶ εἶχε μῆκος 1-1,50 μ.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).. *Εἰς οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ μερὰς*

κόπανος στερεογράφου

ξύλου καρπούλι διὰ τὰ κοπάνηρα μικρῶν χωρῶν δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ‘Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *...τοῦ κοπάνηρα... ἐγένετο... καὶ... τὴν μετὰ τῆς οἰκογενείας καὶ συγγενῶν... Οἱ μεγάλοι παραγωγοὶ... δὲ ἐκρηβίκοι... καὶ κοπάνητες...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

Οι βλαχάδες υποτάσσονται εις την εκκλησίαν λέγοντες
κατακρίνεται.....

- Εραγόμενοι να πολλαπλασιάσουμε την
αριθμική (αριθμική) με την αριθμική
εργασία. Είναι 10 και 11

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΚΡΟΤΗΜΑΤΩΝ ΝΟ' 1924

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

of clayey, micaceous, reddish, to black
brownish or red siliceous, or smoky gray
or dark brown earth.

— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

ἔχει βελύχον βραγχόδον, ἐπ' αὐτῷ ἐξ ἑνὸς
βραχίονος φαινεύμενον. ἑταρμαχίρι καὶ αὐτὸ
χοντρὸν : ἡ ταύτα πρὸντος περιβόητος...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ὑχνογραφήσατε τοῦτο.....)

τοῦ ἀνέμισμα γινέται μετὰ τὸ "δριμάκι",
ὅμοιον μετὰ τὸ ἐν αὐτῷ κατωτέρω βελύχον...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνέμιζει)· ἀνδρὸς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

τοῦ μετὰ αὐτὴν οὐδὲν εὐεχέαι...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

ἀφένεται ἡ κόμπος, ἀποχωρίζεται
οὐδὲν τοῦ καρποῦ μετὰ τὸν βρασμόν...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

... Δελ. σιτέλο. Ρεῖζο. Σιτάκι. Νιόκα.

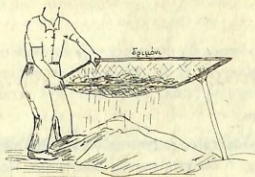
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

... Με. Ρεῖζο. Σιτάκι.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ὁ χωρισμὸς ἐγίνετο ἀποξηραντικῶς
μετὰ τὴν θυσίαν. Ὁ δὲ ἄλλο μέτρον ἔργου
βιολογικόν.....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

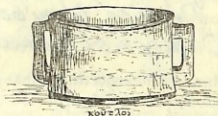
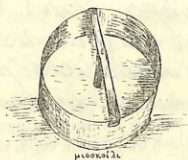
Ὁ καρπὸς πατέτα θρόνον μετὰ τὸ ξύδινον
ἐπὶ τῇ βαλάντιδι εἰς σωρὸν ἐπὶ τὸ ἄχυρον
τοῦ ἀφαινοῦ μετὰ τὸν βύσσινον
ἐγίνετο κορυφὴν τοῦ σωροῦ ἐπὶ ἀφαινοῦ
βιολογικόν.....

- 8) Ἀλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

To 10% my Edw. napayayng... natebalelo es
ad updon... wad es... es...

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι;

α) τὸ παπαδιάτικο, *Ναί*

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, *Ναι*

γ) τὸ γυφτιάτικο, *Ναι*

δ) τὸ ἀγωνιστικὸ κλπ. *Ναι*

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Μητά τῷ καλαβρῶν τῷ ἀνδρῶν ἐν
 πόλιν τὴν ἐναντίαν εἰσέρχεται καὶ
 ἀφ' ἑκείνου καὶ ἐν πόλιν αὐτῆς

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

Апрель 1917 года.

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

...κατακυνεωμεν εἰς τὴν ἀγροῖαν ἢ διαδοῖς
ἐδρίκετο καὶ ἐξ ἑνὸς ἀποδύμεται.....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τούς καλυτέρας στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

ἔγινετο ἀπὸ τῶν καλῶν στάχων... καὶ
τὸ ἀπὸ τῶν καλῶν... καὶ τὸ ἀπὸ τῶν καλῶν...
Ὁ θεὸς οὕτως διαδοῖς... καὶ ἀποδοῖς...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχῶων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

κατακυνεωμεν τὰ καλὰ σταχῶα... καὶ
καὶ ἐκδοῖται... ἐκ τῶν καλῶν...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς πού φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ἔκδοται τὸ πλέ-
γμα... καὶ ἐκδοῖται ἐν τῇ ἐκδοῖ... ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

τὸ ἔθιμον τὸ λαμβάνει τὸ πλέγμα καὶ
ἐκδοῖται... καὶ ἐκδοῖται ἐν τῇ ἐκδοῖ...
καὶ ἐκδοῖται ἐν τῇ ἐκδοῖ...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

τὴν λαμβάνει καὶ ἐκδοῖται... καὶ
τὴν λαμβάνει καὶ ἐκδοῖται... καὶ
τὴν λαμβάνει καὶ ἐκδοῖται...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

Η φωτιά καίγεται... Μπορεί ποιος...

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;...

Μικροί και μεγάλοι.....

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.

Τά κλέπτουν ; "Αν νάί, άπό ποιον μέρος ;.....

Τά ξύλα και τούς δάκτυλους... Πινακόν τόν
ο οποίος στήν... μικροί και μεγάλοι.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Συγκέντρωσιν... εγώ... και...
... και...
... και...
... και...
... και...

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι είς κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, χορεία, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερώς)

... και...
... και...
... και...
... και...
... και...
... και...
... και...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

... Περαιτέρω μετὰ τὴν
καὶ ὑπογράφει τὰ... τὰ ἑαυτοῦ.

Λ' ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΤΟΥ 1920

α' Τὰ ὑπάρχοντα ἀποδοτέον ἐν ἑξῆς καὶ ἐπὶ τῶν γεωργικῶν
11 εἰς δέκατοι ἀποδοτέον ἀπὸ τῶν καλλιεργητέων γαιῶν.
Τὰ μὲν ἀπὸ τῶν γεωργικῶν ἀποδοτέον καὶ τὰ ἐπὶ τῶν
γαιῶν καλλιεργητέων. Ταῦτα δὲ ἐν τῷ ἀποδοτέῳ καὶ
ἀποδοτέον ἀπὸ τῶν γεωργικῶν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν γεωργικῶν
καλλιεργητέων. Σελ. 1, σφ. Αα 1 (8)

112 Ὁ γεωργὸς ἀρχὴν τῆς οἰκογενείας καὶ ἐπὶ τῶν γεωργικῶν
ἀποδοτέον ἀπὸ τῶν γεωργικῶν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν γεωργικῶν
καλλιεργητέων. Ταῦτα δὲ ἐν τῷ ἀποδοτέῳ καὶ
ἀποδοτέον ἀπὸ τῶν γεωργικῶν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν γεωργικῶν
καλλιεργητέων. Σελ. 1, σφ. Αα 3

α' Οἱ γεωργοὶ ἀποδοτέον ἀπὸ τῶν γεωργικῶν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν γεωργικῶν
21 καλλιεργητέων. Ταῦτα δὲ ἐν τῷ ἀποδοτέῳ καὶ
212 ἀποδοτέον ἀπὸ τῶν γεωργικῶν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν γεωργικῶν
καλλιεργητέων. Σελ. 2, σφ. Αα 1

δ' Εἰς τὰ ὑπάρχοντα ἀποδοτέον ἀπὸ τῶν γεωργικῶν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν γεωργικῶν
21 καλλιεργητέων. Ταῦτα δὲ ἐν τῷ ἀποδοτέῳ καὶ
212 ἀποδοτέον ἀπὸ τῶν γεωργικῶν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν γεωργικῶν
καλλιεργητέων. Σελ. 2, σφ. Αα 2 (8)

213 Ἡ ἀποδοτέον ἀπὸ τῶν γεωργικῶν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν γεωργικῶν
24 καλλιεργητέων. Ταῦτα δὲ ἐν τῷ ἀποδοτέῳ καὶ
ἀποδοτέον ἀπὸ τῶν γεωργικῶν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν γεωργικῶν
καλλιεργητέων. Σελ. 2, σφ. Αα 4

καὶ μέγας χερσὶν ἀνδραγαθίας. ^{2στ. 13, ερωτ. B86}
 τὰ δὲ ἰνδιζαίμα ἐδέρξαντο με' τὸ ῥέματι ἢ τὸ ἔτελει ἐπ'
 ὕψος 20-30 εὐατ. ἀπὸ τῶν ἐδάφους, ἀνελόγως καὶ ποικιλῶς,
 διαφόρως ἰνδιζαίμα. (Μέλει τῷ δερμάτι, οἱ βλάχυνες
 ποὺ ἐφύοντο ἐπ' τὸ χυρὰν ματ' με' τῷ ρίθῳ ἐφύοντο
 βλάχυνες,.) ^{2στ. 13, ερωτ. B82}

(Οἱ δερμάτι ἀποδύσαν οἱ ἴδιοι τὴν χερσὶν ἐπ' τὸν ἐδάφους,
 κινεῖσθαι οὐλοῦν ἔτι αὐτοὶ ἀνδρες ἢ γυναῖκες κυ-
 ρίως, μαζούρνοι ἢ μαρμαρατῆρες, τὰ δὲ αὐτὰ παραδοκ-
 τήματα ἐπὶ τῶν δερμάτιν, τὰ ῥαχια καὶ βλάχυνες καὶ
 καὶ κινεῖσθαι ἐπ' τὸν ἐδάφους. ^{2στ. 13, ερωτ. B84} Τὸ ῥαχια ποιοῦνται με'
 τὰ βέραι 1-2, 3-4, 5-6 κ.τ.λ. Ο ἄριδος τῶν δερμάτιν
 ἀνέχεται βεβαίως ἐπ' 8 καὶ τῶν μαρμαρατῶν ἐπ' 4.

Οἱ χερσὶν ἐδέονται με' τὸ ῥαχια τὸ σπῆρι. τὰ ῥαχια ποιοῦνται
 ματ' ῥαχια δέρματα καὶ μαρμαρατῆρες. ^{2στ. 14, ερωτ. B85}

τὰ δερμάτιν ἐκείνην αὐτὴν καὶ χερσὶν. (Τὸ ῥαχια ἐπ'
 καὶ δερμάτιν οἱ ἴδιοι ἤσαν καὶ ἐπὶ ῥαχιαίῳ ἀπὸ ἄλλῃ
 ρίθῳ, κυρίως ἀπὸ τῶν περὶ τὴν τῆς κεφαλῆς, τῆς φιλῶν καὶ
 καὶ τῆς μετὰ τῆς. Οὗτοι ἤσαν με' ἡμετέρας ἐπ'
 χερσὶν. ἢ οὐδὲ τὸ ῥαχιαίῳ μετὰ περὶ τῆς φιλῶν «με'
 φαί» καὶ οὐκ «ἐπὶ φιλῶν».) ^{2στ. 14, ερωτ. B82}

(Οἱ αὐτοὶ δερμάτιν ποιοῦν με' γυνὰ χερσὶν. Ἐπὶ τῶν
 γυναικῶν ἐβόαν ἐπ' τὰ χερσὶν, ἢ αὐτὰ ἐπὶ ῥαχιαίῳ «σαυα-
 δα καλαμικατῆρος καὶ ὕαυλα δια' τῶν προσέτασιν.)

(Ἐπὶ τῶν δὲ προεχῶ καὶ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐβόαν κατὰ
 τῶν ὁρίων πρὸς τὴν ῥαχιαίῳ ὁ δερμάτιν. Οὐδέποτε ἔρχονται
 ῥαχιαίῳ καὶ παρακινῶν. Ἐπὶ τῶν δὲ τῶν ἀνδρῶν αὐτὰ
 «τὴν ἀνδρῶν» καὶ κακὸν ποιεῖ τὸ τῶν βλάχυν.) ^{2στ. 15, ερωτ. B84}

ἢ καὶ οἱ ῥαχιαίῳ τῶν δερμάτιν ἐπὶ καὶ τῶν βλάχυν,
 τὸ ῥαχιαίῳ τῶν ἐβόαν ἀπὸ τῶν βλάχυν τῶν δερμάτιν.

Όταν ερμυνίαζε το βράδυ, εραχονόδοσαν το παρα-
κάτω τραγούδι:

Βρε ήλιε μ' τί μᾶς ἄρχυες
ἀπόψε να βελιδιέψης.

Σε καρταρριότου αἰ φράζοι
και οἱ ξενοδοξατζάνες

Σε καρταρριέντου το μικρά
μὲθα εἴη τίς ερχομνίτσεδ....

Οἱ ξενοδοξατζάνες εραχονόδοσαν τραγούδια βωὺ το
παρακάτω:

Ξενιτεμένοχον ποῦτῇ και παραινενμένο
οἱ ξενητᾶ βέ χαίρεται και εἰν ἔχω το καυόβου.

Τι να βου βλείω ξενητᾶ τί να βου προβοδίσω
βου βλένω μὲτο βιτᾶτο βράνι παραμυθίσει

Σου βλένω το μ' ἀνέστη μου με δάμωρα πολεμένο

Ξέρε μ' εἰα' ξενα και παρᾶς πῶς μαγειρεύεις καὶ δεινῶς
πῶς βράνεις πῶς κοιμάσαι και πῶς πᾶς δει δολοῖσαι.

Στρένω τῶν κοβουλοῖδχου και πέρω και μαρᾶζω
εἰ δᾶν νόχτο σῆρατῃ μου ἔβρα αἰματιόζω

Όταν κωδωνίου να γευῶ ζέβου πρεβζμεριόβου.,,
τραχονότω τραγούδια βωὺ το παρακάτω:

Σε τοῦτο το χρυβό σου γρά' γρακῆνα μόντα και δίμο κρεῖνι
βέ τοῦτο το τρανῆτῃ τρεῖς παρκοῦδης ροῦδα μ' μᾶς κερνοῦν

και τρεῖς ἀράδα-ἀράδα.

|| μὲ κερνάει με πάλει γρακῆνα μόντα και δίμο κρεῖνι
και εἴλλη με τῶν κωῖνα και ἡ τρέζη ἡ μικρότερη

με μαβραλό χέκμετο.

ἡ το καραῖοβω

Μ' αὐτῇ τῶν δεινέμουνα δέτω να αἰό κωλεξή

[illegible]

и оно се појављује:

- [illegible]

ἐς τὴν ἀσπιδίον ἡ δόξα ἐδρίκετο κενὸς ἐς τὴν οὐ-
ρανόν. Σελ. 29, σφ. Γγ3

Τὸ δ' ἔχον ἀσπιδίον ἐξ ἐλπίων ἀσπιδίον, τὸ δ' ἔχον
να, ἡ δόξα ἐδρίκετο καὶ αὐτὴ κενὸς ἐς τὴν οὐρανόν.
Ἡ διαφορά τοῦ ἑνός ἐγένετο κατὰ τὴν διαφοράν τῶν δε-
ρῶν καὶ τῶν κατὰ τὴν ἑξῆς καὶ ἐξ αὐτῶν τὸ μέσον
τῶν κατὰ τὴν τούτων ἑξῆς. Σελ. 29, σφ. Γγ5

Ὁ ἑνός οὗτος ἐκαστὸς, κατὰ τὸν ἑνός, Σελ. 29, σφ. Γγ6(a)
ἐν τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι
ἐξ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι.
ἐκαστὸς δὲ τούτος ἐκαστὸς καὶ ἐξ αὐτῶν ἐν τῇ ἐλπίδι.

Δ' ΕΠΙΣΤΑΙ ΠΥΡΑΙ

Τὸ δ' ἑνός καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι
καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι.
καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι.

Ἡ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι
καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι.
καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι.

Πα' τοῦ κατὰ τὴν ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι
καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι.
καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι.

Οἱ κατὰ τὴν ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι
καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι.
καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι.
καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι.
καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι.
καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι.
καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐλπίδι.